

Gazeta Olsztyńska.

«GAZETA OLSZTYŃSKA»

z dodatkami »GOSĆ NIEDZIELNY« i »GOSPODARZ« wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę. — Kosztuje kwartalnie w drukarni 80 fen., na pocztach 1 markę, z odnośzeniem do domu przez listowego 1 mr. 24 fen.

*Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody, stary.*

OGŁOSZENIA

przyjmują się po 15 fen., reklamy po 20 od wiersza korpusowego. W razie konkursu i wykarzenia należytości wszelkie rabaty upadają. Listy adresować: »Gazeta Olsztyńska« Allenstein Ostpr., ulica Dolno-Kościelna (Unterkirchenstrasse) 12.

Dziś: Heriberta.
Jutro: Gertrudy.
Pojutrze: Gabryela archan.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Dziś: wsch sło. 6 16 zach 6 3
Jutro: » 6 13 » 6 5
Pojutrze: » 6 11 » 6 7

Do naszych czytelników.

Zbliża się koniec kwartału i czas pomyśleć o zapisaniu »Gazety Olsztyńskiej« na nowy kwartał, dla tego jak zwykle odzywamy się do Czytelników naszych ze znaną prośbą, aby jak najrychlej na nowy kwartał »Gazetę« zapisali i licznych ospałych do tego również zachęcali.

Rząd pruski najchętniej pragnąłby zniszczyć gazety polskie, które mu psują robotę — niemczenia ludu polskiego, wiedząc, iż właśnie prasa polska twierdziła nasza, którą zdobyć trzeba, ażeby cel osiągnąć, do którego od stu lat Prusak dąży. Twierdzą taką stała się gazeta polska mianowicie teraz, po uchwaleniu zakazu przemawiania na wiecach w języku polskim.

To też lud polski widząc jasno do czego dąży system pruski, sprowadzać powinien tym twierdzą t.j. gazetom polskim coraz nowych żołnierzy.

Kto ma w sercu miłość bliźniego i kto pragnie jako dobry i gorliwy Polak żeby ten nasz lud polski wybawić z mroków ciemności ludzkiej i narodowej, ten niech agituje niezmordowanie za tem, ażeby w każdym domu polskim na Warmii znajdowała się »Gazeta Olsztyńska«. Jeżeli bowiem gdzie, to właśnie u nas na Warmii pomiędzy ludem polskim oświata i uświadomienie rodowe bardzo wolno postępują naprzód.

Niechaj się nikt nie wymawia dla tego, że nie ma czasu do czytania, bo praca w polu się rozpoczyna, boć twierdząc to, sam nie wie, że kłamie. Jak bowiem każdy człowiek musi mieć czas do pokrzepienia sił fizycznych przez sen, jadło, picie i rozrywkę, tak też musi mieć czas do porzucenia ducha przez czytanie, pouczenie się itp. Pamiętajcie kochani bracia Warmiacy, że oświata i praca narody z bogactwa — a ciemnym i zacofanym człowiekiem nawet nasi wrogowie pogardzają.

O korzyściach z czytania gazet pisaliśmy już niejednokrotnie, niech więc każdy o tem pamięta i stara się o to, aby gazeta polska znajdowała się w każdym domu polskim i to nie tylko zimą, lecz także na wiosnę, latem i w jesieni. Wtedy też dom polski stanie się tą dla ciemnych naszych niedobytą twierdzą.

Mianowicie teraz, przy zbliżającym się nowym kwartale, niech gorliwi czytelnicy nasi najpierw sami »Gazetę Olsztyńską« zapiszą, a następnie o choczko wezmą się do pracy nad zjednywaniem nam nowych czytelników. Starajcie się kochani Rodacy, aby ta wasza Gazeta dotarła do każdej chaty, do każdej rodziny polskiej na Warmii.

Od 15-go do 25-go marca przyjmują listowi po wsiach i miastach przedpłatę na Gazetę. Najlepiej tedy mieć pieniądze przygotowane i listowemu wręczyć, który z odbioru takowych pokwitować powinien. Jest to najprostszy i najpewniejszy sposób zapisywania.

»Gazeta Olsztyńska« z dodatkami »Gość Niedzielny« i »Gospodarz« wychodzi trzy razy tygodniowo i kosztuje na wszystkich pocztach i u listowych kwartalnie

1 markę, z odnośzeniem w dom przez listowego 1,24 m.

Wiarusyl! Zapisujcie, czytajcie i rozszerzajcie »Gazetę Olsztyńską«, jedyne polskokatolickie pismo na Warmii i w Prusach Wschodnich.

Nowoczesna wojna.

Jeszcze przed kilku laty pisze jeden z dzienników wiedeńskich — sądzono, że walka na bliskość, potykanie się żołnierza z żołnierzem, już należy do niepowrotnej przeszłości. Po zaprowadzeniu zwłaszcza karabinów repetyerowych dowodzone powszechnie, że nadzwyczajna doniosłość strzałów tej najnowszej broni palnej wyłączy na zawsze walkę na bliskość, a prowadzenie wojny oprze na zręcznych obrotach. Powiadano: »Zwycięży armia posiadająca lepsze buty«.

Wojna rosyjsko-japońska zakłada kłam tej teorii. Pod Portem Artura, pod Mukdenem i w licznych innych bitwach Rosyanie i Japończycy walczyli piersią w pierś, a bagniet, na który spoglądano z lekceważeniem, odzyskał swoje prawa. W wojnie tej używali Japończycy także granatów ręcznych które już od stu przeszło lat poszły w zapomnienie. Wobec tego, po wojnie rosyjsko-japońskiej wszystkie prawie mocarstwa zaczęły zajmować się bronią do walki na bliskość, czyniąc na tem polu rozległe próby, co znów dało pochoch do nowych wynalazków. Obecnie w armii serbskiej zaprowadzono granaty ręczne, którym fantazyja laików przypisuje zalety niebywale.

W ostatnich czasach ulepszono także bomby ręczne które mogą stać się rzeczywiście bronią bardzo skuteczną. Bomby te mają oddawać małym oddziałom takie usługi, jak działa. Bomba taka ma kształt kuli średniej wielkości, a na dnie ma wpuszczony cienki pręt. Napelniona jest nową, nieznaną dotychczas materią wybuchową i zapalona jest w zapalnik perkusyjny. Za pomocą wielce misternego przyrządu, żołnierz przytwierdza taką bombę do lufy karabinu przy jej otworze, poczem wkłada do karabinu specjalny do tego celu nabój. Żołnierz mierzy, pociąga za kurek, a skutkiem strzału bomba leci na odległość około 60 metrów i uderzając o ziemię, wybuchem, niszcząc wszystko w promieniu 10 metrów. Bomby takie w każdym podrzędnym oddziale armii wspólnej austriacko-węgierskiej ma otrzymać kilku ludzi. Sfery wojskowe przywiązują do tej nowej broni dosyć wielkie nadzieje, zwłaszcza przy szturmie na miejsca obronne.

Nowym środkiem wojennym innego rodzaju są pociski balonowe. Balon na uwięzi jest niejako okiem armii nowożytnej. Unosi się na wysokości kilkuset metrów, a w łodzi znajduje się kilku oficerów sztabu jenerałnego, którzy mają na swe usługi telefon. Z tej wysokości oficerowie donoszą jenerałom o ruchach wojska nieprzyjacielskiego. Oczywiście obie strony walczące usiłują nawzajem zniszczyć te balony celnymi strzałami. Dotychczas używa-

no do tego celu dział o lufach dających strzały w górę, ale nie zawsze jest możliwe działa takie umieścić na odpowiednich pozycjach. Prócz tego mierzenie do balonu nie jest rzeczą łatwą. Wobec tego powstała myśl zaopatrzenia tak piechoty jako też nicy w pociski balonowe, wyrzucane za pomocą karabinów Mannlichera.

Pocisk ten ma budowę zajmującą. Tylna jego część jest wydrążona i zawiera materię palną, przeznaczoną do wywołania wybuchu gazu, wypełniającego balon. Ażeby zaś pocisk, posiadający szybkość wielką, przebiwszy powłokę, nie poleciał dalej bez wywołania pożądanego skutku, na końcu jego umieszczone są cztery sprężyny, przylegające ściśle do podłużnych ścian pocisku. One otwierają się i wirują razem z kulą około jej osi podłużnej. Kula taka rozdziera powłokę balonu mniej więcej na przestrzeni metra kwadratowego, a jednocześnie materyja palna, w tyle pocisku umieszczona, wywołuje wybuch gazu w balonie i zupełne jego zniszczenie. Załoga znajduje śmierć, spadłszy na ziemię.

Noc, jak powiada poeta, jest wrogiem człowieka, podczas wojny każda armia obawia się ciemności nocnych. Pod osłoną nocy nieprzyjacieli zazwyczaj przygotowują ataki niespodziewane i wtedy górą jest ta strona, która zna lepiej teren. Podczas wojny w Afryce południowej Anglicy w taki sposób ponosili straty najcięższe.

Wobec tego zarząd armii austriackiej zwrócił uwagę na pociski świetlne, zaopatrzone w materię świecącą i przyrząd spadochronowy, skutkiem czego dosyć długo unoszą się w powietrzu i rzucają światło na znaczną odległość.

W najnowszych czasach wynaleziono pociski świetlne dla karabinów. Wypełnia je masa, złożona głównie z magnezyi, która, paląc się, daje światło silne. W ten sposób także male oddziały mogą w nocy oświetlać teren. Na ostatek wspomnieć należy o nowych granatach, przeznaczonych dla dział, strzelających w górę. Granaty te napelnione są również nową materią wybuchową. Dotychczas używane granaty rozpryskują się w kierunku strzału, to znaczy na przód. Skutkiem tego pociski podobne nie mogą wyrządzić wielkich strat oddziałowi, ukrytemu za szanccem dostatecznie wysokim.

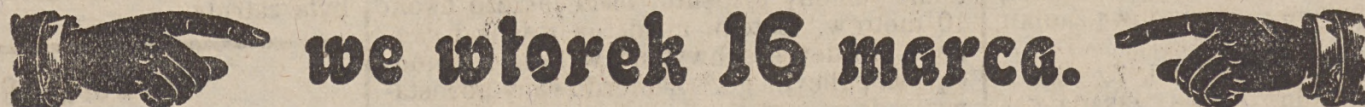
Nowy granat zapobiega temu, gdyż odrzuca odłamki w kierunku odwrotnym, to jest w tył. W ten sposób oddział, ukryty za wysokim szanccem, wcale już nie będzie ochroniony przed działaniem podobnych granatów. Ochronę przed niemi będą mogły dać tylko dachy betonowe.

Jak widać z powyższego, ludzkość wysiła się bez przerwy nad sporządzaniem nowych środków śmierci i zniszczenia. Trzeba jednak przyznać, że jednocześnie wzrasta też liczba pomysłów, dążących do ochrony życia ludzkiego, tak, że wojny nowoczesne, jak to wykazała wojna rosyjsko-japońska, nie są krwawsze od wojen dawniejszych.

Wystawa kapeluszy

☞ ☞ ☞ na porę wiosenną i latową ☞ ☞ ☞

rozpoczęła się w mym powiększonym składzie i na pierwszym piętrze

 we wtorek 16 marca.

Takowa zawiera największy wybór paryskich, wiedeńskich i berlińskich oryg. kopiowanych, jako i własnych modeli. — Szczególną uwagę zwracam też na mój wielki wybór najnowszych przyborów stroju i proszę o łaskawe zwiedzenie mej wystawy.

Max Fischer, Olsztyn,

ulica Prosta 10, parter i pierwsze piętro.

Posiadłość

składająca się z 17 mórg roli z zasiewem, budynku, stodoły i trzech chlewów jest na sprzedaż. Gdzie? powie eksped. »Gazety Olsztyńskiej«.

Dziewczyna

z miasta, 14—16 lat stara, do drukarni zgłosić się może u nas natychmiast.

Gelsenk. Schalke!

Przedstawienie »Męki Pańskieje« w świetlanych obrazach odbędzie się d. 21 marca na na wielkiej sali p. Eversloh (Wilhelmsgarten). Początek o godz. wpół do 7-mej wieczorem.

Od 1. kwietnia potrzebny jest na folwark Ernsthof żonaty

pasterz

z szarwarkiem. Zgłosić się na majątek Podlassen p. Gr. Bartelsdorf.

Gospodarstwo,

składające się z 20 mórg roli z dobrymi budynkami chcę zaraz z wolnej ręki sprzedać. Adres wskaże eks. »Gazety Olsztyńskiej«.

Najtańsze i najlepsze źródło zakupu czystych i odstających Win

Górnowiągierskich

następnie wielkie zapasy wybornych Win czerwonych (Bordeaux)

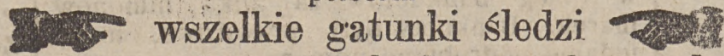

Konjaków, Rumów, Araków znajdują się u starej firmy

A. Pfitzner

w Poznaniu (Stary Rynek 34) Mał pod Tokajem. Cenniki bezpłatnie. Kupcom znaczny rabat.

Na Wielki Post

polecam

 wszelkie gatunki śledzi

codziennie świeżo nadchodzące ryby wędzone,

sery, najlepsze marynowane ryby

w największym wyborze, jak w latach ubiegłych, dobry olej siemienny litr 60 fen.

==== Śledzie wędzone ====

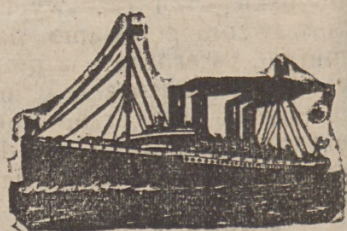
z własnej wędzarni codziennie świeże.

Cenniki na artykuły postne wysyłam darmo i franko.

Juliusz Rogawski

w Gutsztacie.

Norddeutscher Lloyd
Bremen.

Bremen

do

Ameryki

parowcami pospiesznymi i pocztowymi

do Nowego Jorku

Baltimore i Galveston.

Bezpłat. informacji udziela

Dyrekcja

Północno niemieckiego Lloydu

w Bremie,

lub zastępcy towarzystwa:

Jakob Silberstein Olsztyn,

Ed. Bartenwerfer Królewiec

Vordere Vorstadt 84 i 85.

i generalna agentura F. Montanus Berlin, Invalidenstr. 93.

LOSZY

królewskiej loterii na konie, główna wygrana zaprzęgi czterokonnej wartości 10,000 m. ciągnięcie 26 maja. Cena losu 1 markę. Poleca eks. »Gaz. Olsztyńskiej«